

Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus / Aimo Elonen

Aimo Elonen hakee Eurajoen kunnan ympäristölautakunnalta maa-aineslain (555/1981) 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 47 a §:n mukaista yhteislupaa maa-ainesten ottoon sekä kallion louhintaan ja murskaukseen kiinteistöltä Manitoba RN:o 51-405-1-273.

Hakemuksen mukaan kiviainesta on tarkoitus ottaa kymmenen (10) vuoden aikana yhteensä 270 000 k-m³, josta kalliokiviaineksen määrä on 240 000 k-m³ ja moreenin määrä 30 000 k-m³. Vuotuinen ottomäärä on 27 000 k-m³.

LUVAN HAKIJA

Aimo Elonen
Kinnontie 2,
26100 Rauma

TOIMINNAN SIJAINTI

Toiminta sijaitsee Eurajoen kunnassa, Irijanteen kylässä, tilalla Manitoba (51-405-1-273). Ottamisalue sijaitsee noin 7,5 kilometrin etäisyydellä Eurajoen keskustaaajamasta pohjoiseen. Ottamisalueen kiinteistö on hakijan omistuksessa. Tilan pinta-ala on noin 4,36 hehtaaria, josta suunniteltu ottamisalueen pinta-ala on noin 2,3 hehtaaria.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n ja maa-aineslain (555/1981) 4 §:n perusteella.

Toiminta on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n sekä ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c ja e ja 13 f ja mukaan.

Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä erityisestä syystä ole pidettävä tarpeettomana.

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 6 a ja 6 b sekä 12 b mukaan.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on toimitettu Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluun 17.11.2023, jolloin asia on tullut vireille.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Satakunnan maakuntakaavassa suunnittelualueen läheisyydessä ovat seuraavat merkinnät: Rautatieliikenteen yhteystarve, pohjavesialue, historiallinen tie. Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Alueelle ei ole aiemmin myönnetty maa-aineslupia.

TOIMINNAN SIJAINNIN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Ottamisalue on tällä hetkellä puustoinen ja tilan alueelle johtaa ajokelpoinen mursketie. Puusto on sekametsää, joka on yli 80 % alueesta ylitieitä. Ottamissuunnitelman mukainen ottamisalue koskee vain tilan Manitoba 1-273 eteläosaa.

Ottamisalueen lähialueet ovat pääosin metsätalousskäytössä. Pohjoiseen sijoittuvalla naapurilla on ollut aiemmin laaja-alaista soranottoa, joka on reunoiltaan jo metsittyä. Kaikilla muilla sivuilla on metsätalousskäyttöä.

Ottamisalueen lähialueella ei ole vakituista asutusta eikä loma-asuntoja. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat hakemuksen mukaan 301 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta pohjoisessa ja 460 metrin päässä itä-kaakossa sijaitsevat loma-asunnot.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, mutta kiinteistön Manitoba pohjoiskoillisosa rajoittuu Irjanteen vedenhankintaa varten tärkeään 1-luokan pohjavesialueeseen. Tulotie kiinteistölle on Irjanteen pohjavesialueella. Korvenkulman 1-luokan pohjavesialue sijoittuu ottamisalueen luoteispuolelle. Irjanteen ja Korvenkulman vedenottamot sijoittuvat useiden kilometrien päähän ottamisalueesta. Pintavedet ohjautuvat ojien myötä ottamisalueelta etelään.

Alueelle tehdyn luontoselvityksen perusteella alueella ei ole merkittäviä luontoarvoja eikä ympäristö nykytilassa edusta kaunista maisemakuvaa tai luonnon merkittävää kauneusarvoa. Alueen läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelualueita, kaavojen suojelualueita, Natura 2000-alueita, luonnonsuojelulaila rauhoitettuja suojelualueita, valtakunnallisten suojeluohjelmien mukaisia alueita eikä kallioinventoinnin, pienvesiselvityksen tai perinnemaisemaselvityksen kohteita. Selvitysalueella ei myöskään havaittu lintudirektiivin liitteen I mukaisten lintulajien pesintäpaikkoja eikä luontodirektiivin liitteen IVa mukaisten eläinlajien pesintää tai ruokailualueita. Alueella ei myöskään katsota olevan erityistä merkitystä virkistys- tai ulkoilun osalta.

Lähin luonnonsuojelualue, Pinkjärvi, sijaitsee ottamisalueesta 1,75 km pohjoiskoilliseen sekä 2,15 km koilliseen.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Maa-aineksen otto

Kallion louhinta ja murskaus tehdään Manitoba 1-273 -tilalla, joka on kooltaan 4,366 ha. Ottamisalueen pinta-ala on 2,30 ha ja kaivun alueen pinta-ala on 2,00 ha.

Haettava ottamisen määrä käsittää yhteensä 270 000 m³ktr kalliota ja moreenia. Kallion kokonaismäärä on 240 000 m³ktr ja moreenin määrä 30 000 m³ktr. Ottamismäärä on 27 000 m³ktr/vuosi. Pintamaat (6000 m³ktr), joita irrotetaan kallion ja moreenin päältä, käytetään maisemointiin. Osa moreenista varastoidaan toiminnan alussa melumallinnuskarttojen ja suunnitelmapiirustuksien mukaisiin meluvalleihin 4 m korkuisina.

Ottamisaika on suunnitelman mukaan 10 vuotta. Ottamissuunnitelman mukaan ottaminen tehdään yhdessä vaiheessa edeten aloituskohdasta länttä ja etelää kohden. Pohjan loiva kallistus ohjataan kohti etelää. Selkeytysallas sijoitetaan itäkaakkoiselle sivustalle.

Alin haettu ottamistaso on +23,0 (N2000). Louhintaporrastus tulee tasoon n. +32,0 (N2000).

Toimintaan liittyvät tukitoiminnot sijoitetaan louhittavan alueen itäreunaan 0,4 ha kokoiselle alueelle. Tukitoiminta-alueeseen kuuluvat mm. pieni osa murskeiden varastokasoista, tilapäisesti varasto ja kauhakuormaajan säilytys alueella (kuormausten välillä). Murskainten toiminnan aikaisesti työkoneita ja tarvikkeita sijoitetaan tukitoimintojen alueelle. Työjaksojen päätyttyä työkoneet (mm. kauhakuormaaja) tuodaan tukitoimintojen alueelle taukojen ajaksi. Tukitoimintojen alue toimii myös pysäköintialueena.

Louhinta ja murskaus

Murskaustoiminta koostuu kokonaisuudessaan ensimmäisessä vaiheessa tehtävästä kallion pinnan esille kaivusta kaivinkoneella. Toisessa vaiheessa porataan reiät porausvaunulla kallioon, panostetaan ja tehdään kallion louhinta. Kolmannessa vaiheessa rikotetaan ylisuuret lohkarit ja kivet (kaivinkoneella ja hydraulisella vasaralla tehtävä työ). Kolmannen vaiheen työ tehdään aina erikseen, jolloin toiminnan melumäärä pysyy vähäisenä. Neljännessä vaiheessa murskataan kiviaines esi- ja välimurskaimilla sekä kuljetetaan murskeet lajikekasoihin kauhakuormaajalla. Kiviainesvarastot sijoittuvat aluksi kokonaan tukitoimintojen alueelle.

Kerralla louhittava kiviainesmäärä vastaa murskauslaitoksen 2-3 viikon kivilouheen tarvetta. Louhe murskataan B-luokan siirrettävällä murskauslaitoksella.

Kun murskaus aloitetaan, murskataan ensiksi karkeita murskeita (0-125 mm, 0-90 mm ja 0-63 mm) ja varastoidaan ne soveltuvaan kohtaan suunnitelma-alueelle. Hienoja murskeita (0-32 mm, 0-16 mm ja 0-11 mm) ja seulottuja sepelilajikkeita sijoitetaan osaksi tukitoimintojen alueelle ja osaksi suunnitelma-alueelle.

Vuodessa tehdään keskimäärin 70 400 t. kalliokivimursketta. Suurimman vuotuisen määrän arvioidaan olevan 108 000 t. Kiintokuutioina irrotetaan vuosittain 24 000 m³ ktr kalliota ja 3000 m³ ktr moreenia. Em. suurin kiviainesmäärä voi toteutua lähinnä vain kalliomurskeiden menekin hankekohtaisesta suuresta kasvusta.

Kalliomursketta ja -sepeliä käytetään alueellisessa tien- ja talorakentamisessa ja kunnossapidossa. Osa kallion louhintaa ennen irrotettavasta moreenista käytetään alueella meluvallin (h=4 m) rakentamiseen.

Polttoaineiden varastointi

Poltto- ja voiteluaineet varastoidaan tilapäisesti vain tukitoimintojen alueella ja käsitellään siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle, pinta- ja pohjavesille, maaperälle tai muulle ympäristölle. Säilytykseen käytettävät säiliöt ja astiat ovat tiiviitä, kannellisia ja ne merkitään asiallisesti niiden sisällön mukaan.

Alueella sijaitsevat murskauksenaikaiset maanpäälliset polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaippasäiliöitä tai säiliöt sijoitetaan suoja-altaaseen siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse maaperään. Polttoainesäiliöt on varustettu ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Polttoainesäiliöiden laitteet ovat lukittavissa ja säiliöt pidetään hyvässä kunnossa. Polttoaineiden lyhytaikaisenkin varastopaikan läheisyyteen varataan aina riittävä määrä imeytysmateriaalia mahdollisten öljyvuotojen imeyttämistä varten. Alueella varaudutaan käyttämään myös öljynkeräysvälineitä öljyvahingon tai polttoainetapaturman varalta.

Koneiden ja laitteiden tankkaus-, huolto- ja säilytyspaikka on suojattu asianmukaisesti tukitoimintojen alueella. Polttoaineet varastoidaan aina pitempiaikaisesti murskausurakoitsijan varikolla. Kaikki vaativimmat työkoneiden ja laitteiden korjaukset tehdään huoltoliikkeessä tai varikolla.

Toiminta-ajat

Murskauslaitos toimii kiviainesten murskauksen osalta ympärivuotisesti ja jaksollisesti enintään 50 pv/vuodessa ja rikotus 20 pv/vuodessa.

Laitoksella on toimintaa vain arkipäivisin (ma-pe) seuraavin kellonajoin:

Poraus klo 07:00–21:00.

Louhintaräjähdykset klo 08:00–17:00

Rikotus klo 08:00–18:00.

Kallion murskaus klo 07:00–22:00.

Suuren melumäärän estämisen vuoksi rikotus tehdään aina erillisenä toimintona ja murskausvaiheeseen siirrytään vasta kun rikotus on päättynyt.

Alueella ei ole mitään toimintaa ei ole lauantaisin, arkipyhinä tai sunnuntaisin.

Tilan alueella tehdään arkisin (ma–pe) klo 08:00 - 20:00 kaivinkoneella kaivutöitä läpi vuoden (arviolta 50 pv/v.) satunnaisesti mutta varsinkin alkuvaiheessa, kun moreenista ja pintamaista rakennetaan meluvallit (h=4 m).

Kuormausta ja kuljetuksia tehdään läpi vuoden arkisin (ma–pe) klo 07:00 - 22:00.

Käytettävät laitteet

Ottamisalueella on käytössä pääasiassa kauhakuormaaja, jolla kuormataan kuorma-autoihin ja ns. kasettiryhdistelmiin kulloinkin tarvittava määrä murskattua kiviainesta. Toiminnassa käytetään eri vaiheiden mukaisia työkoneita ja -laitteita, kuten esim. porauskalusto, kaivinkone + iskuvasara, etumurskain, välimurskain, seula ja 1 kaivinkone.

Työkoneet ja laitteet toimivat kevyellä polttoöljyllä ja niissä on kiinteät omat polttoainesäiliöt. Alueella käytetään korjauksiin tarvikkeita ja pientyökaluja, jotka ovat sähkö-, akku- tai polttomootorikäyttöisiä. Koska toiminta on ympärivuotista, tarvitaan alueen kunnossapitoon ajoittain auraus- ja korjauskalustoa. Telalaitteiden siirtoon käytetään lavettia (murskaimet) ja kuorma-auton lavaa (mm. porausvaunu).

Liikennöinti

Liikenne muodostuu kalliokiviainesten kuljetuksista sekä lavetilla tapahtuvista kaivinkoneiden, murskaimien ja kauhakuormaajien siirroista. Kuljetuksien määrät riippuvat rakentamisen määrästä alueellisesti ja ajallisesti. Voimakkaan rakentamisen aikana kuljetuksia on keskimääräistä enemmän ja vähäisen rakentamisen aikana keskimääräistä vähemmän.

Alueelle johtava tie on murskepintainen ja sitä parannetaan toiminnan alkuvaiheessa. Tien alkuun asennetaan puomi ja ottamisalue merkitään maastoon. Varoitus- ja kieltokyltit ohjaavat alueen luvatonta käyttöä. Ylipäätään alueelle on hyvin vähän kulkua, koska nykyistä metsätietä ei voi kulkea edemmäksi. Alueella ei ole merkitystä virkistys- tai ulkoilualueena.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Ottamistoiminta

Räjähdykset tehdään räjäytystöitä koskevien määräysten ja säännösten mukaisesti. Räjähdyksissä huomioidaan, että ilmaan lentäneet ampukivet eivät suuntaudu naapureiden puolelle vaan pysyvät louhoksen piirissä. Räjähdyksimattoja käytetään tarvittaessa estämään ylöspäin ja naapurustoon (metsäalueet) suuntautuvien ampukivien leviämistä.

Pintavedet

Ottamisalueen ympäristö on kuusi- ja mäntyvaltaista metsää. Alue ei näy ympäristöön eikä vilkkaammin liikennöidylle Kämpäntielle. Ottamisalueen kiinteistön ja sen lähiympäristön reunat on ojitettu, kuten myös teiden ja liittymien reunat. Pintavedet ohjautuvat ojien myötä ottamisalueelta etelään. Alueella ei ole puroja, lampia tai lähteitä.

Louhoksesta pumpattavat pintavedet ohjataan alueelle rakennettavan selkeytysaltaan kautta aluksi kaakkoispuoliseen ojaan, joka yhtyy tilan eteläkärjessä kohtaan, jossa on tulevaisuudessa muodostuvan louhoslammen ylivirtaaman purkukohta. Ojavedet yhdistyvät yhä suurempiin ojiin ja myöhemmin valtaojaan sekä edelleen maatalousalueen läpi virtaavaan Lauhtunojaan, jonne on alueelta matkaa noin 1,5 km.

Ottamistoiminnan aikana alueen pintavesien muodostumista ei vähennetä eikä valumissuuntia muuteta. Louhokseen kerääntynyt vesimäärä annetaan kerääntyä pumppauskuoppaan ja selkeytyä selkeytysaltaassa ennen sen virtausta painovoimaisesti eteenpäin. Vedet suodattuvat lisäksi ojien maaperään.

Ottamistoiminnasta ei aiheudu laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai maisemassa. Vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille tai lähialueen ojiin ei ole tiedossa olevia vaikutuksia. Alueella tehtyjen selvitysten perusteella lähialueella ei ole poravesikaivoja tai lähteitä, joihin voisi kohdistua ympäristövaikutuksia.

Pohjavedet

Ottamisalue ei sijoitu 1 lk. pohjavesialueelle, mutta ottamisalueen pohjoispuolella ja koillispuolella sijaitsevat vedenoton kannalta tärkeät pohjavesialueet Korvenkulma

ja Irjanne. Niiden vedenottamot sijoittuvat kuitenkin useiden kilometrien päähän ottamisalueesta.

Hankkeen mahdollinen pohjavedenalainen ottaminen (tasojen +23 ...+26 välillä) ei tule vaikuttamaan merkittävästi paikallisen kalliopohjaveden pinnan tasoon. Paikallinen laskeminen ei vaikuta muihin ympäristön vesiympäristöihin eli pohjoisessa sijaitsevan harjun pohjaveteen eikä ympäröivien ojien tai pintavesien virtaussuhteisiin.

Vaikutus voidaan havaita maaperä- ja kallioperätarkastelun (kallion, moreeni-, sora- ja turvemaiden sijainti) perusteella pohjaveden pinnan ”taipumisena” normaalin pohjaveden pinnankorkeuden sekä louhoksessa paikallisesti laskeneen pohjaveden pinnantason välissä 12–14 m etäisyydelle louhinta-alueen reunasta. Toiminta ei näin ollen vaikuta ottamisalueen naapuritilojen metsäalueiden kasvua heikentävästi, koska louhoksen reunasta on naapuritiloihin aina vähintään 15 m.

Maisema, ympäristö- ja luonnonolosuhteet

Hanke ei heikennä ottamisalueen ympärillä mitään erityisen tärkeitä luonnonarvoja. Ilmateitse, vesiteitse tai maaperän kautta aiheutuvat vaikutukset on arvioitu luonnonarvojen kasvupaikkatietojen sekä lajien elinympäristön, lajien ravinnon tarpeen ja sijoittumisen perusteella. Arvioinnissa huomioitiin hankkeen aiheuttama vaikutus mm. pölyn kulkeutumisen, vesien johtamisen, tärinän kokemisen ja melun osalta. Suunnitelman mukaisesta ottamistoiminnasta ei siten aiheudu ympäristöhaittoja kasvi- tai eläinlajeille, pohjavedelle, luonnonsuojelulle, maisema-alueille, muinaismuistoille, pienvesille, lähimmille elinkeinoille eikä ympäristön asutukselle.

Ottamistoiminnan loputtua ympäristöön kohdistuvat vaikutukset minimoidaan maisemoinnin huolellisuudella. Loivat korkeuden muutokset vaikuttavat metsittymisen nopeuteen ja luontaisenomaiset pinnanmuodot vähentävät maiseman muuttumisen riskiä. Louhitun alueen ympäristöön suoraan tai välillisesti kohdistuvat hankkeen negatiiviset vaikutukset palautuvat vesipinnan nousun myötä. Vaikutukset on arvioitu kokonaisuudessaan melko vähäisiksi hankkeen päätyttyä. Positiivisena vaikutuksena voi olla myös vesilinnuille (mm. nauru-, pikku- ja kalalokki sekä sorsalinnut) soveltuva levähdysalue. Kallion sopukoihin saattaa myös pesiä esim. harmaalokkeja tai muita lintuja, joille kalliokielekkeet ja -kolot ovat soveliaita.

Melu

Melua aiheuttavista lähteistä keskeisimmät ovat kallion poraus, lohcareiden rikotus ja louheen murskaus. Louheen ja erikokoisten kiviainesten kuormaamisesta aiheutuu melua, samoin kuin kauhakuormaajan moottorista ja kauhan tyhjentämisestä. Kauhakuormaajan peruutuksen varoitusääni aiheuttaa myös äänen (turvallisuusvelvoite). Kun siirrettävä murskauslaitos on paikalla ja toiminnassa, melua aiheutuu louhesyötteestä, murskauksesta ja seulomisesta. Melua tuottavat vielä kiviainesten vieminen kasoihin, kuormaaminen kuorma-auton lavalle ja kuljettaminen. Louhoksen reunat, maavallit ja varastokasat vähentävät meluisuutta merkittävästi kaikkiin suuntiin.

Hakemuksen mukaiselle ottamisalueelle on laadittu melumallinnus valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutasojen ohjearvoista mukaisesti: päivällä asumiseen käytettävät alueet 55 dBA ja loma-asumiseen käytettävät alueet 45 dBA (keskiäänitaso LAeq). Lisäksi on huomioitu valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) mukaiset ehdot ja tavoitteet. Mallinnuksen tulokset alittavat raja-arvon 55 dBA kaikkien asuntojen lähimmillä julkisivuilla ja loma-asuntojen osalta 45 dBA. Mallinnuksessa ei ole huomioitu alueen metsäisyyttä eikä rikotuksen taukoja. Huomioimatta on myös tukitoimintojen alueelle muodostuvat murskeen varastokasat, joilla melua tyypillisesti vielä estetään/ohjataan. Mallinnuksessa on huomioitu luoteis-, pohjois- ja koillisreunoille tehtävät pintamaan väliaikaiset 4 m korkeat läjitysvallit.

Tärinä

Räjäytykset suunnitellaan kenttäkohtaisesti. Niissä huomioidaan lähikohteiden etäisyydet ja havainnot kallion tärinäjohtavuudesta. Räjähdysten aiheuttama tärinä ei aiheuta suurella todennäköisyydellä vaurioita loma-asuntojen (etäisyys > 360 m) eikä asuntojen rakenteisiin (> 570 m). Ennen toiminnan ensimmäistä räjäytystä/louhintaa katselmoidaan kaksi aluetta lähimpänä olevaa loma-asuntoa.

Päästöt ilmaan

Alueella käytettävien laitteiden, koneiden ja ajoneuvojen perusteella ilmaan johtuvat päästöt on laskelmoitu seuraavasti: Hiukkaset (sis. pöly) 0,42 t/a, typen oksidit (NOx) 0,52 t/a, rikkidioksidi (SO₂) 0,06 t/a ja hiilidioksidi (CO₂) 210 t/a. Päästöjen puhdistaminen tapahtuu polttomootoreiden katalysaattoreiden/suodattimien toimesta ja lähinnä liikenteellisestä näkökulmasta. Alueella ei ole havaittu haitallista pölyämistä.

Räjäytystyön ja murskauksen jälkeen vältetään kiviaineksen turhaa siirtelyä. Pölyämistä vähennetään lisäämällä vettä murskauksen aikana, mikäli kiviaines on erityisen kuivaa. Toiminta-alueen teitä kastellaan tarpeen vaatiessa ja tarpeellisilta osilta, samoin kuin hienojakoisia murskekasoja. Ennen kuljettamista lisätään tarvittaessa vettä kuorman päälle tai kuorma suojataan peitteellä hillitsemään kuljetuksen aikaista pölyämistä.

Jätevedet ja jätehuolto

Roskat kuljetetaan alueelta pois ja alue pidetään siistinä järjestämällä alueelle jätteiden keskitetty keräyspiste. Mahdolliset jäteöljyt kerätään talteen ja toimitetaan heti pois alueelta kierrätykseen tai käsittelyyn. Öljynsuodattimet, akut ja muut vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen keräyspisteeseen. Alueella murskauksesta huolehtii urakointiyhtiön oma murskaukseen erikoistunut työryhmä, joka järjestää omat parakit, varastot ja tarvikkeet ammattitaitoisesti.

Toiminnanharjoittaja ilmoittaa syntyvien jätteiden määrät ja tiedot jätelajikkeittain (mm. sekajäte, metalliromu, hydraulioöljyt, voiteluöljyt, akut, kiinteät öljyjätteet ja muut mahdolliset vaaralliset aineet) eteenpäin lupaviranomaiselle. Vaarallisiksi luokiteltavista jätteistä pidetään kirjanpitoa. Siitä ilmenee jätteen laatu,

varastointi, kuljetus, vastaanotto ja päivämäärät sekä allekirjoitukset toimitusketjun vastuuhenkilöiltä.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Nallit ja räjähdaineet tuodaan varta vasten vain räjäytystyön ajaksi alueelle. Nalleja tai räjähdysaineita ei säilytetä alueella yön yli eikä ilman valvontaa. Kerralla panostetaan soveltuvan kokoinen kenttä ja se räjäytetään samalla, ympäristöluvan aikarajoissa.

Alueella tapahtuvasta tuotannon onnettomuuksista johtuvat riskit minimoidaan murskausurakoitsijan toimintatavoilla, jotka pohjautuvat murskausurakoitsijan vakiintuneeseen toimintatapaan ja ympäristön (asutus, luonto ja maaperä) järjestelmälliseen huomioimiseen.

Alueella varaudutaan pitämään riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa ko. tarkoitukseen kehitettyä muuta imeytysainetta. Alueella varaudutaan käyttämään myös öljynkeräysvälineitä öljyvahingon tai polttoainetapaturman varalta.

Alueella varaudutaan murskausjaksojen aikana ns. *PiMa*-lavaan ongelmatilanteissa. Pohjastaan tiivis ja päältä suojattu lava on olemassa sitä varten, että sinne nostetaan ongelmatilanteessa öljyllä tai polttoaineella pilaantunut maa- tai kiviaines kauhakuormaajalla /kaivinkoneella. *PiMa*-lava tarkistetaan määrävälein ja tyhjennetään pilaantuneen maan käsittelyyn erikoistuneessa jätekeskuksessa.

Alue suojataan maastossa työn aikana louhoskivillä tai huomioverkoilla.

Ottamistoiminnan aikana seurataan mahdollisia muutoksia kallion rakenteessa, kerroksien esiintymistä ja sijoittumista sekä havaintoja kallion rakoiluista. Seurantaa riskien osalta tehdään jatkuvasti alueella työskennellessä.

Epäsuorana vaikutuksena voi olla työkoneen poltto- ja voiteluaineiden käytön aikaisen vuotoriskin myötä tapahtuva päästö. Kyseessä on kuitenkin pieni riski ja se voi aiheutua lähtökohtaisesti työnteon aikana onnettomuudesta tai vahingosta. Työnaikaiset vahingot ja riskit eliminoidaan varaamalla tukitoimintojen alueelle, kuorma-autoihin ja työkoneisiin imeytysaineet -rakeet ja -turpeet. Arvioin mukaan pinta- tai pohjaveteen ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia ja riskit ovat kokonaisuudessaan hyvin pienet.

Mikäli poikkeustilanne kuitenkin sattuu, toiminta pysäytetään. Tuolloin paikallistetaan vika tai vuoto ja korjataan se. Onnettomuuksista tehdään välittömästi ilmoitus pelastus- ja ympäristöviranomaiselle. Samassa yhteydessä aloitetaan torjuntatoimet, joilla voi rajata ja vähentää ympäristöön aiheutunutta vauriota ja poistaa vahinko kokonaan.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueella syntyvän kaivannaisjätteen kokonaismäärä on arviolta 6415 k-m³, josta pintamaita on arviolta 6000 k-m³, kantoja ja hakkuutähteitä 55 k-m³, kivipölyä tai kivituhkaa 110 k-m³ ja seulontakiviä 250 k-m³. Pintamaat tullaan sijoittamaan ottamisalueen reunoille. Läjitysalueiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 0,27 ha.

Pintamaat muotoillaan pysyviksi ja luiskataan kestäviksi. Jätealueen maa-ainesta otetaan käyttöön työn edistyessä, mm. moreenia puiden kasvualustaksi.

Toiminnan tarkkailu

Ottamisalueen reunalle on merkitty korkeustieto +38,72 (N2000), jotta ottaminen suuntautuu syvyyden ja laajuuden suhteen oikein. Tarkkailu muodostuu toimintajan seurannasta, tuotantomäärien tarkkailusta ja raportoinnista sekä ulkopuolisten urakoitsijoiden (vrt. murskaus-, poraus- ja panostusurakointi) tekemien omien mittaus- ja tarkkailuvelvoitteiden puolesta. Selkeytysaltaan kautta johdettavan veden laatua tarkkaillaan silmämääräisesti viikoittain. Toiminnanharjoittaja tarkkailee itse mm. louhos- ja ottamisalueen tulevia muutoksia.

Louhinnasta ja kiviainesten otosta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee louhintajaksot, otetun kiviaineksen määrät, havainnot kallion muutoksista sekä tehtyjen tutkimusten ja selvitysten ajankohdat. Poikkeukselliset havainnot kirjataan koko toiminnasta.

Laitoksen toiminnan vuosiyhteenveto toimitetaan vuosittain helmikuussa (kiviainesmäärä, toimintajaksot, polttoaineiden laatu ja kulutus, syntyneet jätteet ja toimituskohteet sekä mahdolliset ilmenneet toimintahäiriöt).

Jälkihoito ja jälkikäyttö

Ottamisalueen reuna-alueet sopeutetaan ympäröivään maisemaan luiskaamalla reunat porrastetun kallion (porras n. 5 m) suhteen soveltuvaan kaltevuuteen (1:3). Toiminnan etenemisen aikana kuorittuja pintamaita (moreeni) käytetään yläreunojen viimeistelyyn. Maisemointitoimenpiteitä tehdään jo louhoksen normaalin toiminnan aikana, työn teknisten edellytysten ja yleisjärjestelyjen puitteissa.

Lopputilanteessa ottoalueen pohjan annetaan täyttyä pinta- ja pohjavedellä. Lammen vesipinnan yläpuolisilla alueilla huolehditaan siitä, että luiskiin jäävät maisemakivet ja -lohkareet sopivat alueelle maisemallisesti. Lammen vedenpinta jää korkeintaan +32,0 m ... +32,5 m tasoon. Korkeuteen vaikuttaa veden ylivalunnan korkeus sekä toisaalta vuosittainen sadanta ja erityisesti haihdunta. Lammen pinta-ala voi olla laajimmillaan noin 2,0 ha. Lammen pohja jää tasaiseksi ja reunoilla muotoilu on portaikkoinen tasossa +32,0. Reunoille palautettava pintamaa on moreenia ja pintamaata. Alueen käyttö tarkentuu ottamisalueen maisemoinnin ja louhoslammen reunojen muotoilun jälkeen.

Täytön reunoille voidaan jättää multavampi osuus pintamaasta, kun taas alemmille reunoille ja luiskiin jäävä materiaali on moreenia ja louhetta. Reuna-alueille jätetään olemassa olevat varoituskyttilä, putoamissuojana olleet louhoskivet ja mahdolliset kehittyneet puut. Tarvittaessa puutteelliset suojauskohdat, joissa ei ole kiviä tai maavallia, korvataan esim. vajerilla 2-3:ssa tasossa. Mahdollisuus myös istuttaa tarvittaessa louhoksen rinteisiin havupuiden taimia. Alue jää metsätalousoikeuteen ottamistoiminnan päätyttyä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltamisesta

Toiminnassa sovelletaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristölle parhaita käytäntöjä. Toiminnassa huomio kiinnitetään mm. nykyaikaisen kaluston käyttöön, ympäristökuormituksen vähentämiseen, jätteiden lajittelemiseen, vaikutusten

ennakoimiseen, riskien ja vaarojen ennalta ehkäisemiseen, B-luokan murskaimien koteloiteihin ja suojauksiin, porauslaitteiden koteloiteihin ja suojauksiin sekä hyödynnetään pölyn ja melun hallintaan varastokasoja, puustoa, maastonmuotoja ja murskauslaitoksen suuntausta.

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) sovelletaan paitsi liikuteltavan murskauslaitteiston, lohcareiden rikottamisen ja murskaustyön yleisen toiminnan lisäksi myös siihen, että poraus- ja murskausurakoitsijat keskittyvät velvoitteisiinsa ja tekevät työnsä tavalla, joka ei aiheuta haittaa maanomistajan tai naapuritilojen puustolle, maaperälle tai teille.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Eurajoen kunnan internet-sivuilla 5.12.2023–11.01.2024 välisenä aikana. Hakemuksesta on lisäksi annettu erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan Eurajoen kunnan internet-sivuilla.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta.

Muistutus 1 (9.1.2024):

Omistan tontit 51-405-7-3, 51-405-7.5 ja 51-405-16-1. Em.tonteilla on kaksi puhdasvetistä lampea sekä loma-asunto ja savusauna. Loma-asuntoa ja savusaunaa käytetään useasti viikolla, jopa päivittäin, toukokuun alusta syyskuun loppuun.

Noin 300 m etäisyyden päässä tehtävät maansiirto- ja louhintatyöt aiheuttavat sietämätöntä melu- ja pölyhaittaa loma-asuntoa käyttäville ihmisille. Kallionlouhintaa varten tehtävät kallioporaukset ovat kovaa melua aiheuttavaa työtä ja porauspöly peittää lähitienoon maaston ja puiden pinnan porauksessa käytettävästä kastelusta huolimatta. Meluvallitkaan eivät suojaa riittävästi kallioporan, louhinnan, murskauksen, rammeroinnin ja kuorma-autojen/kuormaajien ääniltä. Lampien vesipintoja ei ole verrattu mittauksilla suunniteltuun louhinnan syvyyteen (+23,00). Maankaivuu- ja louhintatyöt saattavat puhkaista lampien orsivesisuonet ja tyhjentävät lammet vedestä. Lisäksi vaarana on, että lampien vesi pilaantuu niin, ettei lampia voi enää käyttää virkistäytymiseen ja uimiseen. Molemmista lammista on otettu vesinäytteet. Näytteiden perusteella vesien laatu oli uimakelpoista 21.12.2023. Pohjaveden taso on ollut syksyllä 2022 n. + 28,50 (N2000) tontilla Santamaa 1:261. Tälle tontille Kiinteistöyhtymä Mika ja Taisto Saarivuori on saanut maanottoluvan v.2023. Pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä ei mielestämme voi ajatellakaan maanottoa ja kalliolouhintaa pohjavedenpinnan (+28,50) alapuolelta.

Vastustamme maan- ja kalliionottoluvan myöntämistä tilalle Manitoba 51-405-1-273. Perusteenamme ovat edellä kertomamme haitat ottamistapahtumassa sekä epävarmuustekijöistä n. 10 vuoden ajaksi.

Muistutus 2 (10.2.2024):

Kiinteistölle Manitoba Rn:o 51-405-1-273 johtaa tällä hetkellä kapea traktoritie. Ilmeisesti tiellä on nyt käy käyttöoikeus tien ympärillä olevilla kiinteistöillä. Hakemuksessa tietä on tarkoitettu leventää rekka-autoille sopivaksi. Tämä tarkoittaa tien leventämistä ainakin kolminkertaiseksi. Liittymä Kämpäntielle vaatii tätäkin suuremman levennyksen. Hakemuksessa ei mainittu kiinteistöjä joihin tien levennys kohdistuu ja paljonko se vie muiden maanomistajien kiinteistöjen pinta-alaa. Myöskään tien leventämisestä aiheutuneita haittoja ja haittojen korvauksia kiinteistöille ei selvitetty. Louhinnan ja murskauksen loputtua ennallistaako hakija tien alkuperäiseen käyttötarkoitukseen vai jääkö kiinteistöille ylimitoitettu metsäautotie, joka edesauttaa luvaton käyttöä ja roskaamista.

On syytä ottaa huomioon myös luontoarvot. Maanottoaikan ympäristö on suosittua marjastus- ja sienestysmaastoa. Murskaus aiheuttaa luonnolle pölyä ja tomua ja tekee maaston marjastukselle ja sienestykselle kelpaamattomaksi.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat- sekä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen, Eurajoen terveydensuojeluviranomaisen, Satakuntaliiton ja Satakunnan Museon lausunnot.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto (29.1.2024):

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue katsoo, että kiviaineksen ottaminen ja murskaus hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon- maiseman- ja vesiensuojelun kannalta.

Lupaharkinnan yhteydessä on otettava huomioon ainakin seuraavaa:

- Ottamistoiminnan ja jälkikäytön yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei ympäristölle haitallisia aineita pääse maaperään tai pinta- tai pohjaveteen.

- Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että alueen ojarakenteet pysyvät toimintakuntoisina eikä vesien johtamisesta aiheudu virtausreitillä varrella olevien maiden vettymistä tai muuta vahinkoa.

- Alueelle kertyvät vedet tulee vesistövaikutusten vähentämiseksi johtaa pois laskeutusaltaan kautta ja altaaseen kertyvä kiintoaines tulee poistaa tarpeen mukaan altaan toiminnan varmistamiseksi. Pumppausvesien vaikutuksia pintavesiin tulee tarkkailla vuosittain laskeutusaltaan jälkeen määritellystä havaintopaikasta.

- Pintavesien tarkkailu on suositeltavaa tehdä kevään ja syksyn

ylivirtaamakausina, jolloin toiminnan vaikutukset ovat todennäköisesti selvimmän nähtävissä valumavesien laadussa. Pintavedestä tulee määrittää vuosittain pH, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C₁₀-C₄₀). Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa harventaa.

- Pohjavedestä tulee ottamisalueelle tai sen läheisyyteen asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta tutkia vuosittain ainakin: vedenpinta, lämpötila, pH, sameus, happi O₂, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kokonaistyyppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt, koliformiset- ja E.coli -bakteeri sekä aistinvaraisesti haju.

- Toiminnan pohjavesivaikutuksia tulee seurata louhoksen läheisyyteen vaikutusalueelle asennettavasta havaintoputkesta, josta pohjavedenpinnan korkeus tulee määrittää kaksi kertaa vuodessa.

- Toiminnan päivittäiset toiminta-ajat tulee määrittää siten, että melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajat ovat asetuksen 800/2010 vaatimusten mukaiset eivätkä melulle asetetut ohjearvot ylitä.

- Pölyämisen estämisessä tulee huomioida asetuksen 800/2010 vaatimukset.

- Ottoaluetta ympäröivän alueen metsänhoidolliset toimenpiteet tulee suunnitella siten, että puusto muodostaa mahdollisimman paljon näkösuojaa louhoksen ympärille. Ottamistoiminta tulee järjestää siten, ettei alueen puustoa vaurioiteta.

- Jyrkistä seinämistä ei saa aiheutua sortumavaaraa tai muuta riskiä ihmisille tai eläimille. Luonnossa liikkujien turvallisuuden varmistamiseksi kaivualan jyrkät otorintaukset tulee merkitä ja tarvittaessa suojata aidalla jo ottamistoiminnan aikana. Yli 1,5 m korkeat rintaukset tulisi merkitä maastoon joko suoja-aidalla tai lippuvaijerilla ja yli 3 m korkeat otorintaukset suojataan kiinteällä aidalla.

- Alueen sivuitse kulkevan historiallisen tien osalta tulee toiminnan vaikutuksista pyytää museoviranomaisen lausunto.

- Tulokset (pinnankorkeus ja laatu) raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinaissuomi@ely-keskus.fi) sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta laboratorion kanssa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto (14.12.2023):

Väyläviraston tierekisterin mukaisessa osoitejärjestelmässä olemassa olevan liittymän sijainti on 2171 / 1 / noin 762. Liittymälle ei löydy lupaa, ilmakuviin mukaan liittymä johtaa maastoajoneuvoilla ajettavissa olevalle ajopolulle.

Rakennuspaikan kohdalla maantie 2171 on päällystetty ja valaisematon, nopeusrajoitus on 80 km /h. Liikennemäärä (KVL) on noin 470 ajoneuvoa / vuorokausi.

Mikäli liittymäpaikka todetaan maastotarkastelussa liikenneturvallisuusvaatimukset täyttäväksi, ei Varsinais- Suomen ELY-keskuksen L-vastuualueella ole muuta huomautettavaa kyseiselle liittymäluvan myöntämiselle, kuin:

- Liittymisnäkemän vähimmäisarvo mitoitusnopeudella 80 km/h on normaalisti 200 m, näkemä tulee raivata niin, että kyseinen näkemä täyttyy. Maanomistajilta tulee hakea lupa puuston raivaamiseen, mutta tiealueella sijaitsevaa kasvillisuutta saa raivata tässä lausunnossa annetulla luvalla.

- Liittymän lippa tulee päällystää 25 m etäisyydelle tien reunasta, jotta liikenneturvallisuutta haittaava maa-aines ei kulkeutuisi päällystetylle maantielle.

- Liittymä tulee parantaa vähintään mahdollisen liittymäluvan myöntämisen yhteydessä tulleiden ohjeiden mukaiseksi.

Lopullisen päätöksen liittymäluvasta tekee Pirkanmaan ELY-keskus. Lupa on maksullinen.

Eurajoen terveydensuojeluviranomaisen lausunto (31.1.2024):

Läheisiä Irjanteen ja Korvenkulman I-luokan pohjavesialueita käytetään Eurajoen kunnan talousvedenhankintaan. Toiminta ei saa missään olosuhteissa aiheuttaa riskiä pohjaveden laadulle tai määrälle. Ottamisalueelta pois pumpattavia vesiä ei saa johtaa pohjavesialueelle. Toiminnan aiheuttamia vaikutuksia pohjaveden laadulle tulee seurata säännöllisesti pohjaveden havaintoputkesta.

Toiminta ei saa aiheuttaa melu- pöly tai muuta terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Tarvittaessa tulee suorittaa melumittaukset. Öljy ja muut käytössä olevat haitalliset kemikaalit ja jätteet tulee säilyttää ja varastoida niin, että mahdolliset päästöt maaperään voidaan estää.

Satakuntaliiton lausunto (26.1.2024):

Satakunnan maakuntakaavassa ottamisalueen lähialueelle sijoittuu seuraavat maakuntakaavan määräykset: Rautatieliikenteen yhteystarve, pohjavesialue, historiallinen tie.

Maa-ainesten ottamissuunnitelma koskee tilaa Manitoba 1-273 ja ottamisalue sijoittuu kokonaisuudessaan tilalle Manitoba 1-273. Maa-ainesten

ottamissuunnitelma laaditaan nyt ensimmäistä kertaa tilalle Manitoba 1-273. Kiven louhinnan vuoksi maa-aineslupan yhteydessä haetaan ympäristölupaa kalliokiven louhintaa ja murskausta (murskaamo) varten. Ottamistoiminta on vuosittain jatkuvaa. Maa-aines- ja ympäristölupa kohdistuvat Manitoba 1-273 tilan eteläosaan. Alueelle haetaan maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottoon ja kallioulouheen murskaukseen 10 vuodeksi.

Maakuntakaavan rautatieliikenteen yhteystarvemerkinä edellyttää rautatieliikenteen yhteystarpeen toteuttamismahdollisuuden turvaamista. Tässä vaiheessa Satakuntaliitolla ei ole tiedossa yksityiskohtaisempaa suunnitelmaa vaihtoehtoista, jolla olisi vaikutusta hakemuksen kohteena olevan maa-aines- ja ympäristölupan myöntämiseen. Pohjavesialueiden, pv (Korvenkulma ja Irjanne), osalta Satakuntaliitto viittaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vastuisiin pohjavesiasioissa ja sen mahdolliseen kannanottoon pohjavesiasioiden huomioimisesta.

Alueelle johtava tie on murskepintainen ja sitä parannetaan toiminnan alkuvaiheessa. Jos tieyhteyden parantaminen edellyttää Kämpäntien, yt (yhdystie), ht (historiallinen tie), liittymään kohdistua maarakennustöitä tai muuttaa muuten Kämpäntietä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Hakemuksesta ei käy riittävästi ilmi toiminnan aikaisen melun vaikutukset maakuntakaavassa luontomatkailun kehittämisvyöhykkeeksi merkitylle Pinkjärven alueelle. Hakemusta tulee siksi täydentää vaikutusten arvioinnin osalta liittyen luontomatkailun kehittämisvyöhykkeelle ulottuviin äänimaisemallisiin vaikutuksiin ottaen huomioon ko. kehittämisvyöhykkeeseen liittyvät Satakunnan maakuntakaavan tavoitteet. Kehittämisvyöhykkeen alueelle sijoittuu myös luonnonsuojelualue (SL), Natura 2000 -alue ja ulkoilureitin yhteystarve. Satakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa lausunnolla olevasta maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta.

Satakunnan Museon lausunto (19.2.2024):

Suunnittelualue ei sijoitu mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle. Tilan alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunnetta muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Lähimmät osin jo tuhoutuneet tai tutkitut kivikautiset asunpaikat sijoittuvat Kämpäntien varteen Irjanteen pitkittäisharjun hiekkaisille rinteille. Ottamisalueen maaperä ei topografialtaan tai maaperältään ole ollut suotuisa kivikautiselle asutukselle. Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen kulttuuriympäristön, maisema-alueiden eikä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Hakijan vastine

Hakija on toimittanut 20.2.2024 vastineen annettuihin lausuntoihin (5 kpl) ja muistutuksiin (2 kpl).

Vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat vastualueen lausuntoon:

Vesien laatunäytteet kevään ja syksyn ylivirtaamakausina: Hakijalle olisi tärkeää ohjata lupaehdoissa tarkennettuna ko. ajankohdat (päivämäärä/kk), jolloin kevään ja syksyn ylivirtaamakaudet ilmenevät alueella.

Pohjaveden havaintojen ajankohdat: Hakijalle olisi tärkeää ohjata lupaehdoissa tarkennettuna ko. ajankohdat (päivämäärä/kk), jolloin pohjaveden havaintoputkesta määritettäisiin korkeus (kaksi kertaa vuodessa) ja veden laatu (kerran vuodessa).

Toiminta-ajat: Lupaviranomainen voi määrittää ja korjata toiminnan päivittäiset toiminta-ajat lupamääräyksiin siten, että melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajat vastaavat asetuksen 800/2010 vaatimuksia.

Vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri vastualueen lausuntoon:

Liikennejärjestelyt lupien voimaantulon jälkeen: Ottamisalueelle johtavalle tielle haetaan tien käytön oikeus, jonka mittauksen tulisi tekemään Maanmittauslaitoksen mittausinsinööri Aimo Elosen pyynnöstä. Tuossa yhteydessä vähimmäiskoon määrittää mittausinsinööri. Koska yhteystie (ajopolku) Manitoban tilalle saakka on nyt noin 4,0 metriä leveä, voisi ratkaisuna olla sen leventäminen 2,0 metrillä ja loivan kaarteisuuden suoristaminen leventämisen yhteydessä. Toimenpiteen aikana levennys voisi kohdistua vielä tarkemmin ko. metsätieyhteyden varrella olevien viiden maanomistajan puolelle tasapuolisesti. Kuorma-auton leveys on n. 2,5 metriä, jonka lisänä tulee oksiston osalta huomioida mm. sivupeilit ja ajoneuvon korkeus. Kuorma-auton maks. kokonaisleveys olisi peilien kera 3,30 metriä (0,4 m + 2,5 m + 0,4 m). Koska tie on suora ja arvioidut kuljetukset yleisesti vaativat 1 kuorma-auton tai 1 ajoneuvoyhdistelmän (kasettiauto), voisi liittymän lipan lisäksi kohtauspaikka sijaita Manitoban tilan alueella.

Liittymän parannus ja karttojen pohjalta arvioidut näkemät: Liittymää on hyvä parantaa ja tarvittaessa kestopäällystää noin 25 metrin verran (luiskan pituuden verran), kun murskepinta on asettunut esim. yhden talven yli. Liittymälupaa haetaan ohjeiden mukaan – myöntäjä on Pirkanmaan ELY-keskus.

Liittymästä on kartta- ja ortoilmakuvaperusteisen tarkkailun pohjalta mahdollista saada jopa yli 230 m pituiset näkemät molempiin suuntiin. Linjauksen mukaisesti tiealueella olevan puut ja pensaat saa siis poistaa ELY-keskuksen Liikenne yksikön antaman luvan perusteella.

Vastine Satakuntaliiton lausuntoon:

Etäisyys Pinkjärven SL-alueeseen: Lähimmästä louhintakohdasta on etäisyyttä Pinkjärven SL-alueeseen [koillisessa] seuraavasti: lähin etäisyys 1,75 km pohjoiskoilliseen sekä 2,15 km koilliseen. Vaikutuksia ei ilmene alueella, koska mitään haittaa (eli yli 45 dBA) ei siirry melumallinnusten mukaan yli 300 metrin päähän. Laskelmallisesti meluarvot jäävät SL-alueella välille 15 dBA ...20 dBA. Laskelma perustuu melun pienenemiseen etäisyyden kasvaessa. Asia havainnollistettu Liitteissä 11b ja 11c, joissa näkyy melun arvojen laskeminen 25

dBA:n tasolle koillisessa etäisyyden ollessa 530 m lähimmästä louhintarajasta. Merkittävimäksi melun lähteeksi SL-alueelle vaikuttaisi olevan karttatarkastelun perusteella VT8:n melu.

Melun vaikutukset maakuntakaavassa luontomatkailun kehittämisvyöhykkeeseen ja sen sisältämiin muihin alueisiin mm. luonnonsuojelualue (SL), Natura 2000 -alue ja ulkoilureitin yhteystarve: Lähimmästä louhintakohdasta on etäisyyttä luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen [koillisessa] reunaan lähimmillään 1,04 km koilliseen. Vaikutuksia ei ilmene alueella, koska laskelmallisesti meluarvot jäävät vyöhykkeen reunalla jo alle 20 dBA. Laskelma perustuu melun pienenemiseen etäisyyden kasvaessa. Asia havainnollistuu hyvin Liitteissä 11b ja 11c, vaikkei vyöhykkeen reuna kartoilla niissä näykkään. Merkittävimäksi melun lähteeksi luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen suuntaan vaikuttaisi karttatarkastelun perusteella olevan VT8:n melu, joka on jatkuvaa ja ympärivuotista maantieliikenteen melua. Johtopäätelmä on, että ko. hankkeesta ei kohdistu millään tavalla heikentäviä vaikutuksia luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen tavoitteisiin.

Esimerkiksi maakuntakaavan suunnittelumääräykset koskevat vain toimintaa luontomatkailun piiriin merkityn alueen sisäpuolella. Lainaus merkintöjen selityksestä: ”Suunnittelumääräys vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoin ja asutukseen. Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen”.

Toisin sanoen kiviaineksen louhinta ja murskaus taikka kuljettaminen ei vähennä ko. vyöhykkeen matkailuelinkeinoja, ei haittaa virkistyspalveluita eikä vaikuta ko. alueen elinkeinoin ja asutukseen. Hankkeen mukainen toiminta ei heikennä millään tavalla kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoja ko. luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen alueella.

Vastine Satakunnan museon lausuntoon:

Vastine: Koska Satakunnan Museon lausunto ei sisältänyt huomautettavaa, ei Aimo Elosella ole asian osalta lisättävää.

Vastine Eurajoen ympäristö- ja terveysturvayksikön lausuntoon:

Pohjaveden huomiointi: Manitoban kallioalueen (esim. pohjoispuolelle) voidaan asentaa kallioon porattava pohjaveden havaintoputki toiminnan alussa (tarkkailua varten). Se antaisi lisätietoa mahdollisista vedenlaadun muutoksista kohti pohjoista.

Vastine muistutukseen 1:

Huomiot lausunnosta: Tulee huomioida, että lausunnon antajan tilat sijoittuvat alueelle, jossa on kaivettu maata pohjaveteen ja syvemmälle ko. luokitellulla pohjavesialueella. Lisäksi muistuttajan pohjoiset tilat ovat harjuvyöhykkeessä, kun taas Manitoban ottamisalue on rajatun pohjavesialueen eteläpuolella, noin 50 m

päässä hiljattain tarkistetusta varsinaisesta pohjaveden muodostumisalueen rajasta. Lisäksi ottaminen tapahtuu 10 m ko. pohjavesialueen rajan ulkopuolelta. Pintavesien virtaussuunta on ottamisalueelta etelään ja lounaaseen. Näin ollen ei liene lainkaan syytä huolestua pohjavesivaikutteisen lammen tyhjentyemisestä sikäli, kun lammen vesi on yhteydessä ko. harjun pohjavesialueeseen. Läheisiä pohjavesialueita erottaa kalliokynnys, joka mitä ilmeisimmin ja havaintojen perusteella erottaa myös pohjavesialueiden eteläpuolista ottamisaluetta.

Ottamistoiminta on suunniteltu harjualueen ulkopuolelle sen vuoksi, ettei siitä aiheutuisi haittaa kenenkään pohjavesikaivoihin tai -lampiin tai varsinaisiin vedenottamoihin. Etäisyyttä on ko. pohjoisen lampiin n. 200 m sekä eteläpuoliseen muistuttajan ottamisalueeseen yli 320 m. Pintavesien virtaussuunta on pois päin kummastakin, sekä lammesta (pohjoisessa) että eteläkaakkoisesta ottamisalueesta. Yleensäkin harjuun kaivettujen uimalampien vedenpinnanvaihtelut ovat riippuvaisia harjussa virtaavan vesimäärästä ja sen yleisistä vaihteluista – eikä kalliopohjavedestä. Kalliiossa veden virtausnopeus on lisäksi moninkertaisesti hitaampaa kuin harjussa.

Vastine muistutukseen 2:

Tieliittymä: Tulee huomioida, että lausunnon antajan tila sijoittuu yhteystien alkupäähän ja on ymmärrettävää, että tilan omistajilla on huoli pinta-alan menetyksestä. Tilan osalta tulee eteen, että maanmittauslaitoksen mittausinsinööri tms. valinnee tavan, jolla ko. liittymän koko ja muoto ratkaistaan. Tässä suhteessa voidaan huomioida myös se, että muistutuksen esittäjä on hyötynyt toistaiseksi siitä, että Kämpäntien molemmin puolin sijoittuvat palstat eivät omaa muistuttajan tilalla olevaa tietä, vaan ne ovat ao. naapurin puolella (vrt. kartta/ortoilmakuva). ELY-keskuksen Liikenne ja Infrastruktuurin tietojen mukaan ko. liittymä ei ole ollut toistaiseksi virallinen tai rekisteröity. Hankkeen myötä liittymä ajanmukaistetaan sekä rekisterissä että tienä.

On toki totta, että alueella oli ollut jonkin verran toimitettua/jätettyä tavaraa (2022-2023) mutta silti melko vähän. Alueelle on jätetty mm. vanhat autonrenkaat vanteineen. Tällainen toiminta ei ole sinänsä toivottavaa, mutta sitä voidaan estää esimerkiksi puomilla tien alkuosassa.

Toiminnan lähtökohtana on saada suunnitelman mukaiset suojat maavalleista, joiden rakentaminen vähentää pölyn ja melun leviämistä. Tavoitteena on saada yhtenäinen suojaus louhinta-alueen ympärille. Suunnitelman mukaisesti toimien toiminnasta ei tule olemaan merkittävää haittaa naapurituloille pölyn leviämisen osalta. Muistuttajien tilat ovat siis etäällä eikä sen vuoksi muistuttajan tiloille voi kantautua pölyä ko. Manitoban ottamistoiminnasta johtuen.

Päätösehdotus:

Eurajoen kunnan ympäristölautakunta myöntää Aimo Eloselle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan kallion louhintaan ja murskaukseen kiinteistöllä Manitoba 51-405-1-273.

Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksen mukaisesti sekä tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen. Murskaustoiminnassa on lisäksi noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010 ja muutos 314/2017).

Lupamääräykset:

Maa-ainesten ottaminen ja louhinta

1. Maa-aineksiä voidaan ottaa ottamissuunnitelman osoittamalta 2,0 ha kaivualueelta ottosuunnitelman mukaisesti enintään 27 000 k-m³ vuodessa, kokonaisottomäärän ollessa 270 000 k-m³. Louhinta saa ulottua alimmillaan tasolle +23,0 (N2000). Maa-ainesten ottaminen tulee toteuttaa hakemuksen liitteinä toimitettujen 15.11.2023 päivättyjen suunnitelma- ja leikkauspiirustusten ja ottamissuunnitelman mukaisesti.

2. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella. Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkeuskiintopisteitä, jotta ottamissyvyyttä voidaan toiminnan edetessä seurata.

3. Ottoaluetta ympäröivän alueen metsänhoidolliset toimenpiteet tulee suunnitella siten, että puusto muodostaa mahdollisimman paljon näkösuojaa louhoksen ympärille. Ottamistoiminta tulee järjestää siten, ettei alueen puustoa vaurioiteta.

4. Jyrkistä seinämistä ei saa aiheutua sortumisvaaraa tai muuta riskiä ihmisille tai eläimille. Yli 1,5 m korkeat rintaukset tulee merkitä maastoon joko suoja-aidalla tai lippuvaijerilla ja yli 3 m korkeat ottorintaukset tulee suojata kiinteällä aidalla tai vastaavalla helposti havaittavalla ja kestäväällä esteellä. Putoamis- ja räjähdysvaarasta tulee ilmoittaa selkeästi maastossa riittävällä määrällä varoituskylttejä. Merkintöjen säilymisestä on huolehdittava ottamistoiminnan aikana ja sen jälkeen.

5. Räjähdykset on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava niin, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä tai kivien sinkoutumisesta ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolisille rakennuksille, rakenteille tai muulle ympäristölle eikä tärinäherkille laitteille.

Ennen louhinnan aloittamista on tehtävä ympäristöriskikartoitus, joka käsittää myös naapuruston kiinteistökatselemukset. Louhinnasta aiheutuva tärinä on mitattava kertaluontoisesti vähintään yhdessä tärinälle eniten altistuvassa kohteessa, kun louhinta aloitetaan alueella, jolla ei ole aiemmin ollut maa-ainesten ottoa.

6. Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa aloituskatselemuksen jälkeen. Aloituskatselemuksen ajankohdasta on sovittava Eurajoen kunnan ympäristönsuojelun kanssa. Aloituskatselemuksessa tarkastetaan, että ottamisalue

on asianmukaisesti merkitty sekä valvonnan kannalta välttämättömät asiat esim. kiintopisteet ovat lupaehtojen mukaiset.

7. Alueelle on nimettävä asianmukaisen pätevyyden omaava vastaava hoitaja, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että laitosalueella toimivat ovat tietoisia tämän päätöksen lupamääräyksistä ja toimivat tämän päätöksen mukaisesti.

8. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava vuosittain edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Ilmoitus tulee tehdä valtakunnalliseen NOTTO-rekisteriin rekisterinpitäjän erikseen antamien ohjeiden mukaisesti. (ML 23 a §, ML 23 b §)

9. Toiminnanharjoittajan tulee 6 kk ennen luvan voimassaoloajan päättymistä toimittaa Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle aikataulu alueen jälkihoitotoimenpiteistä, jonka jälkeen alueella järjestetään katselmus, jossa tarkennetaan lopulliset jälkihoitotyöt. Jälkihoito tulee suorittaa maisemointisuunnitelman mukaisesti ja suunnitelmaa tulee tarkentaa tarvittaessa.

Mikäli louhoksen annetaan täytyä vedellä, tulee vedenpinnan yläpuolelle jäävät korkeat reunat louhia portaittain ja porrastasot maisemoida täytemaalla turvallisuuden varmistamiseksi. Pääasiallisen luiskakaltevyyden tulee olla 1:3 tai loivempi. Mikäli louhosalue ei ottamistoiminnan päätyttyä täyty vedellä suunnitellun mukaisesti, tulee maisemointi toteuttaa vaihtoehtoisella tavalla. Alueelta kuorittu pintamaa voidaan hyödyntää alueen maisemoinnissa kokonaisuudessa ottamisen edetessä.

Alueella saa käyttää maisemointiin vain puhtaita maa-aineksia, jotka eivät sisällä jätteitä tai haitallisia aineita. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja, kuten lupiinia, jättipalsamia tai jättiputkea.

Melu ja päästöt ilmaan

10. Maa-ainesten ottamistyöt on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen (800/2010) mukaisia toiminta-aikoja seuraavasti:

- Melua aiheuttavat toiminnot, kuten murskaaminen: ma-pe klo 07.00 – 22.00.
- Poraaminen: ma-pe klo 07.00 – 21.00.
- Rikotus: ma-pe klo 08.00–18.00
- Räjähdykset: ma-pe klo 08.00 – 17.00.
- Kaivutyöt: ma-pe 08.00-20.00
- Kuljetus ja kuormaaminen: ma-pe klo 07.00 – 22.00

Edellä mainitut melua aiheuttavat toiminnot eivät ole sallittuja arkipyhinä eikä viikonloppuisin.

Toiminnasta aiheutuva melu lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ei saa ylittää ulkona A-painotetun keskiäänitason (LAeq) päiväohjearvoa 55 dB eikä yöohjearvoa 50 dB eikä loma-asumisen alueella ohjearvoa 45 dB.

Murskauksesta syntyvä melu tulee mitata kertaluonteisesti lähimmästä häiriintyvistä kohteesta ensimmäisen toimintavuoden aikana. Rikotuksesta aiheutuva melu tulee mitata kahdesta lähimmästä häiriintyvistä kohteesta ensimmäisen toimintavuoden aikana. Mittaustulokset tulee toimittaa tiedoksi Eurajoen kunnan valvontaviranomaiselle.

Murskeen varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy mahdollisimman tehokkaasti. Louhoksen ympärille rakennettava meluvalli on pysytettävä paikallaan niin kauan kuin murskausta tehdään.

11. Louhinnasta ja murskauksesta syntyvää pölyä tulee torjua käyttämällä pölynsidontalaitteistolla varustettuja poravaunuja ja muuta pölyn syntymisen ja leviämisen estävää tekniikkaa. Toimintaa on harjoitettava siten, että päästöt ilmaan ovat mahdollisimman pienet. Toiminnoista aiheutuva pölyäminen alueella on estettävä tarvittaessa kastelemalla tai hoitaa muulla tavoin siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.

Pinta- ja pohjavesien tarkkailu

12. Alueelle kertyvät vedet tulee johtaa pois laskeutusaltaan kautta ja altaaseen kertyvä kiintoaines tulee poistaa tarpeen mukaan altaan toiminnan varmistamiseksi. Pumppausvesien vaikutuksia pintavesiin tulee tarkkailla vuosittain keväisin ja syksyisin laskeutusaltaan jälkeen määritellystä havaintopaikasta.

Pintavesien tarkkailu tulee tehdä keväisin ja syksyisin ajankohtana, jolloin veden virtaama on riittävä näytteenoton kannalta. Vesinäytteestä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet: pH, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C₁₀-C₄₀).

Näytteenottajan on oltava sertifioitu, minkä lisäksi näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti.

Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa harventaa.

13. Ottamisalueen kuivatusjärjestelyistä ei saa aiheutua haittaa ympäristölle eikä esim. vettymishaittaa maanomistajille. Hakija on velvollinen suorittamaan veden johtamisesta aiheutuvat kunnostamis- ja kunnossapitotyöt, mikäli ottoalueen kuivatusvesistä aiheutuu virtausreitit varrella olevien maiden vettymistä tai muuta vahinkoa.

14. Louhoksen vaikutusalueelle tulee asentaa pohjaveden havaintoputki ennen toiminnan aloitusta. Uuden havaintoputken sijainti koordinaatteineen tulee asennuksen jälkeen toimittaa tiedoksi kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi).

15. Pohjavedenpinnan korkeus tulee määrittää pohjaveden havaintoputkesta kaksi kertaa vuodessa (maalis-huhtikuussa ja syys-lokakuussa). Pinnankorkeustieto tulee ilmoittaa korkeusyksikkönä mpy. Pinnankorkeustiedot tulee kirjata NOTTO-järjestelmään.

16. Toiminnan pohjavesivaikutuksia tulee seurata vuosittain. Pohjavedestä tulee määrittää ainakin vedenpinta, lämpötila, pH, sameus, happi O₂, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kokonaistyyppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt, koliformiset- ja E.coli. bakteeri sekä aistinvaraisesti haju. Ensimmäinen laatinäyte on otettava ennen varsinaisen maa-ainesten ottotoiminnan aloittamista alueella.

Näytteenottajan on oltava sertifioitu, minkä lisäksi näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti.

Jätteiden käsittely

17. Toiminnot on kokonaisuudessaan järjestettävä ja harjoitettava siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, maaperän pilaantumisvaaraa eikä pinta- ja pohjavesien pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaisesti vastaanottoaikoihin säännöllisesti.

18. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet on säilytettävä asianmukaisesti merkityissä ehjissä ja suljetuissa astioissa tai säiliöissä lukittavassa tilassa. Vaaralliset jätteet on toimitettava luvalliseen vastaanottoaikaan vähintään kerran vuodessa.

19. Ottamisalueella ei saa tarpeettomasti säilyttää öljytuotteita lukuun ottamatta ottamistoiminnassa tarvittavien koneiden ja laitteiden käyttämiä poltto- ja voiteluaineita. Vaaralliset nestemäiset kemikaalit on säilytettävä tiivispohjaisessa, katetussa, lukitussa ja allastetussa tilassa.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on varustettava suoja-altaalla, jonka tilavuus on sama kuin kerrallaan varastoitavien nesteiden enimmäismäärä. Säiliöissä on oltava ylitäytönestin, lukittava sulkuventtiili ja laponestojärjestelmä. Koneiden ja laitteiden tankkaus-, huolto- ja säilytyspaikat on suojattava asianmukaisella tavalla. Ottamisalueelle tulee varata imeytysmateriaalia öljy- ja polttoainevuotojen varalta.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

20. Luvansaajan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä alueen kaikissa toiminnoissa siten, että toiminnan aiheuttamat päästöt ja laitoksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Tarkkailu ja raportointi

21. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä raportoitava pohjavesinäytteenoton tulokset (pinnankorkeus ja laatu) kunnan valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta laboratorion kanssa.

22. Toiminnasta on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- louhinnan ja murskauksen toiminta-ajat ja räjäytykset
- kiviaineksen tuotanto- ja varastomäärät
- käytettyjen polttoaineiden määrä- ja laatutiedot
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä ja niiden käsittelystä
- tiedot toiminnassa havaituista poikkeus- ja häiriötilanteista ja niihin liittyvät toimenpiteet
- tarkkailujen tulokset

23. Toiminnassa tapahtuvista poikkeuksellisista tilanteista, joista voi aiheutua vaaraa ympäristölle tai terveydelle, on viipymättä ilmoitettava Eurajoen kunnan pelastusviranomaiselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle.

24. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Tämän päätöksen ja lupahakemuksen mukaisesti toimittaessa, Eurajoen kunnan ympäristölautakunta katsoo, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan vaarantumista tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta räsitystä naapureille.

Kyseessä on uusi maa-aines- ja ympäristöluvanvarainen toiminta. Ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan, Jos maa-ainesten ottamistoimintaa

koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. MURAU-asetus 800/2010 ja muutos 314/2017)) säädetään ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun louhinta- ja murskaustoimintaan on oltava ympäristölupa. Hakemuksen mukainen toiminta täyttää asetuksen 3 §:n mukaiset sijoittamisedot. Lisäksi melumallinnuksella on osoitettu, että toiminta voidaan suorittaa siten, etteivät asetuksen 7 §:n raja-arvot ylity. Asetuksen vaatimukset mm. melu- ja pölyhaittojen riittävästä ehkäisystä, maaperän ja pohjaveden suojelusta, hulevesien käsittelystä ja johtamisesta, jätehuollosta, onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautumisesta ja toiminnan tarkkailusta on varmistettu lupamääräyksillä.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkitessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Hakija on esittänyt asianmukaisen hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Ottamistoiminnasta ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n tarkoittamaa kauniin maiseman turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä sellaisia huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muuten vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jotka rajoittaisivat ainesten ottamista alueelta.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa tai sen nojalla on säädetty. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon hakemuksesta annetut lausunnot ja muistutukset.

Toiminta voidaan järjestää parasta käyttökelpoista tekniikkaa soveltaen ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen mukaisesti siten, että toiminnasta aiheutuvat haitat voidaan estää.

Lupamääräysten perustelut

Määräys on annettu maa-ainesten ottomäärän rajoittamiseksi ottamissuunnitelman mukaisesti sekä maa-aineslain luvan myöntämisen edellytysten täyttymiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Määräys on myös tarpeen maa-aineslain 11 §:n mukaisen yleisen turvallisuuden varmistamiseksi. (lupamääräys 1)

Määräys on annettu valvonnan helpottamiseksi. (lupamääräys 2)

Määräys on annettu yleisen viihtyisyyden varmistamiseksi sekä melu- ja pölypäästöjen haittojen vähentämiseksi. (lupamääräys 3)

Louhinta-alueen merkinnöistä, suojaamisesta ja varoitustoimista sekä rakenteiden kunnossapidosta on määrätty turvallisuussyistä sekä valvonnan mahdollistamiseksi. Putoamisvaaran poistaminen jyrkänteiden kohdalla edellyttää tukevaa ja riittävän korkeaa aita- tai vallirakennetta. Pelkkä merkitsemiseen tarkoitettu lippusiima ei toteuta tässä määräyksessä tarkoitettua putoamista estävää rakennetta. (lupamääräys 4)

Määräys kiinteistökatselmuksista on tarpeen, jotta tiedetään rakennusten kunto ja vaurioherkkyys ennen toiminnan aloittamista. Kertaluonteisen tärinämittauksen tekeminen yhdessä tärinälle eniten altistuvassa kohteessa louhinnan alkaessa on perusteltua alueella, jolla ei ole aiemmin ollut lupaa maa-ainesten ottoon. (lupamääräys 5)

Määräys on annettu maa-ainoslain 11 §:n mukaisesti valvonnan helpottamiseksi. (lupamääräys 6)

Määräys on annettu laitosalueen valvonnan helpottamiseksi ja sen varmistamiseksi, että jokainen laitosalueella toimiva on tietoinen tämän ympäristöluvan velvoitteista ja osaa toimia päätöksen mukaisesti. (lupamääräys 7)

Määräys on annettu valvonnan helpottamiseksi. Ilmoittamisvelvollisuus perustuu maa-ainoslain 23 a §:ään ja valtioneuvoston asetuksen 926/2005 9 §:ään. Koska käytössä on valtakunnallinen sähköinen tietojärjestelmä, on sen käyttö perusteltua. (lupamääräys 8)

Ottamisalueen jälkihoidon tarkoituksena on vähentää maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan ja varmistaa alueen turvallinen jälkikäyttö. (lupamääräys 9)

Melupäästöjä koskevalla määräyksellä varmistetaan, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu kohtuutonta meluhaittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Toiminta-ajat noudattavat hakemuksessa esitetyt toiminta-aikoja ja valtioneuvoston asetuksen (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta vaatimuksia. Toiminnasta syntyvä melu ei saa ylittää häiriintyvissä kohteissa melutason ohjearvoista annetussa VNp (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melumittausten teettämisestä on määrätty hakijan ehdotuksen mukaisesti. (lupamääräys 10)

Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että laitoksen kaikista toiminnoista aiheutuvat pölypäästöt ovat mahdollisimman pieniä. Liiallinen pöly saattaa aiheuttaa asukkaille kohtuutonta räsitusta, terveyshaittaa ja ympäristön pilaantumista. (lupamääräys 11)

Hulevesien hallinta on tarpeen ympäristöön johdettavan kuormituksen vähentämiseksi ja ympäristön kuivatusvesien esteettömän kulun varmistamiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön ja tarkkailtava hulevesien laatua. (lupamääräykset 12 ja 13)

Määräys uuden havaintoputken asentamisesta on tarpeen, sillä ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole olemassa olevia pohjaveden havaintoputkia, joilla toiminnan vaikutusta pohjaveden pinnankorkeuteen voi seurata. Määräys on annettu valvonnan helpottamiseksi. (lupamääräys 14)

Tarkkailumääräyksillä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toimintansa vaikutuksia alueen pohjaveden pinnankorkeuteen ja laatuun. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Laatusäilytys ennen toiminnan aloittamista on tarpeen, jotta siihen voidaan verrata toiminnan aikaisia mahdollisia muutoksia pohjaveden laadussa. (lupamääräykset 15 ja 16)

Jätteitä koskevat määräykset on annettu jätelain yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säännöllinen jätteiden poisvienti alueelta ehkäisee roskaantumista. Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden varastoinnista aiheudu maaperän, pohjaveden tai vesistön pilaantumista. Jätelain 29 §:n mukaan jätettä saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle tai sille, jolla on oikeus ottaa vastaan jätettä ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan nojalla. Vaarallisia jätteitä koskevalla määräyksellä varmistetaan, että laitostoiminnassa mahdollisesti syntyviä vaarallisia jätteitä käsitellään ja välivarastoidaan asianmukaisesti. Määräys on jätelain 16 ja 17 §:n mukainen. (lupamääräykset 17 ja 18)

Määräys on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. (lupamääräys 19)

Ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisessa toiminnassa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Luvan saajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa aiheuttamien haitallisten ympäristövaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan. (lupamääräys 20)

Raportointia koskevat määräykset perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja jätelakiin ja ne on annettu toiminnan ympäristövaikutusten seuraamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräysten noudattamisen seuranta ja toimintojen ympäristövaikutusten arviointi edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. (lupamääräykset 21 ja 22)

Ilmoitusvelvollisuutta koskeva määräys on tarpeen onnettomuus- ja muiden poikkeustilanteiden asianmukaisen hoitamisen varmistamiseksi. (lupamääräys 23)

Toiminnan muutoksesta tai keskeytyksestä on ilmoitettava. Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. (lupamääräys 24)

Vakuus

Ennen aineiden ottamisen aloittamista hakijan on annettava Eurajoen kunnalle MAL 12 §:n mukainen 20 000 euron (€) pankkitakaus jälki- ja kunnostustöiden suorittamisesta. Vakuus kattaa myös YSL 59 §:n kaivannaisjätealueen jälkihoitoon liittyvän vakuuden. Vakuus on voimassa siihen asti, kunnes ottotoiminta on päättynyt ja Eurajoen kunnan ympäristönsuojelu on hyväksynyt loppukatselmuksessa jälkihoitotoimenpiteet tehdyiksi.

Määrätyn vakuuden perustelut

MAL 12§:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus 11§:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden määrän määrittämisessä on arvioitu, että noin 10 000 €/ha on riittävä ja kohtuullinen vakuus ottaen huomioon mm. ottomäärä ja - syvyys sekä alueen sijainti ja sen jatkokäyttö.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 30.6.2034 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päättymisen jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-ainoslaki 555/1981

VNA maa-ainesten ottamisesta 926/2005

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010 ja muutos 314/2017

Ympäristönsuojelulaki 527/2014

VNA ympäristönsuojelusta 713/2014

Jätelaki 646/2011

VNA jätteistä 179/2012

VNA kaivannaisjätteistä 379/2008

Laki eräistä naapuruussuhteista 26/1920

VNp melutason ohjearvoista 993/1992

Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 4.2.2020

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelystä perittävä maksu on **4640** euroa (€).

Hakemuksen käsittelymaksu muodostuu seuraavasti:

- kivenlouhimo tai muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta 2000 €

- Maa-aineslupa: Lupahakemuksen tarkastaminen; Hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainemäärän tilavuuden mukaan 12 euroa / 1 000 m³; Ottomäärän ollessa 270 000 m³, maa-ainesluvan maksu on 3240 €.

Maa-aineslain 4 a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä tarkoitetun hakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maksuna maa-aineslain mukaisen lupahakemuksen tarkastamista koskeva maksu sekä lisäksi ympäristönsuojelulain mukaisen hakemuksen käsittelyn osuutena 70 % ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta maksusta.

Maksu perustuu Eurajoen kunnanvaltuuston 4.2.2020 hyväksymään Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Aimo Elonen

Jäljennös päätöksestä

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Eurajoen kunnan terveydensuojeluviranomainen

Satakuntaliitto

Satakunnan museo

Tiedottaminen kunnassa

Lupapäätöksestä tiedotetaan julkaisemalla kuulutus ja päätös Eurajoen kunnan verkkosivuilla. Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä sekä niille, jotka ovat esittäneet hakemuksen johdosta muistutuksia tai mielipiteitä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea YSL 190 §:n mukaista muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Lisätietojen antaja

Ympäristöinsinööri Mari Salminen, mari.salminen@eurajoki.fi, puh. 044 701 7036